

Antibiotikaresistens

– hur har det med
maten att göra?

181115

Mia Egervärn

Innehåll

- Antibiotikaresistens
- Uppkomst och spridning
- Antibiotika till djur
- Spridning genom maten
- Hur kan man minska spridningen?

Vårt uppdrag

- säker mat och bra dricksvatten
- ingen ska bli lurad om vad maten innehåller
- bra matvanor

Måltidsmodellen

● MIRAKELMEDICINEN PÅ VÄG ATT BLI VERKNINGSLÖS

Resistenta bakterier likställs med klimathotet

33 000 dör till följd av antibiotikaresistens i Europa – varje år

Dyster bild i ny studie • "Väsentlig sjukdomsörda för EU"

Publicerad 6 november 2018

AFTONBLADET AVSLÖJAR

Här avslöjas dödsbakterier i din kyckling

Antibiotika

Används för att behandla bakterieinfektioner hos människor och djur

- 1928 upptäcktes penicillin

Modern sjukvård är beroende av antibiotika

Antibiotikaresistenta bakterier

Har förändrat sin arvs massa så att de blivit motståndskraftiga mot antibiotika

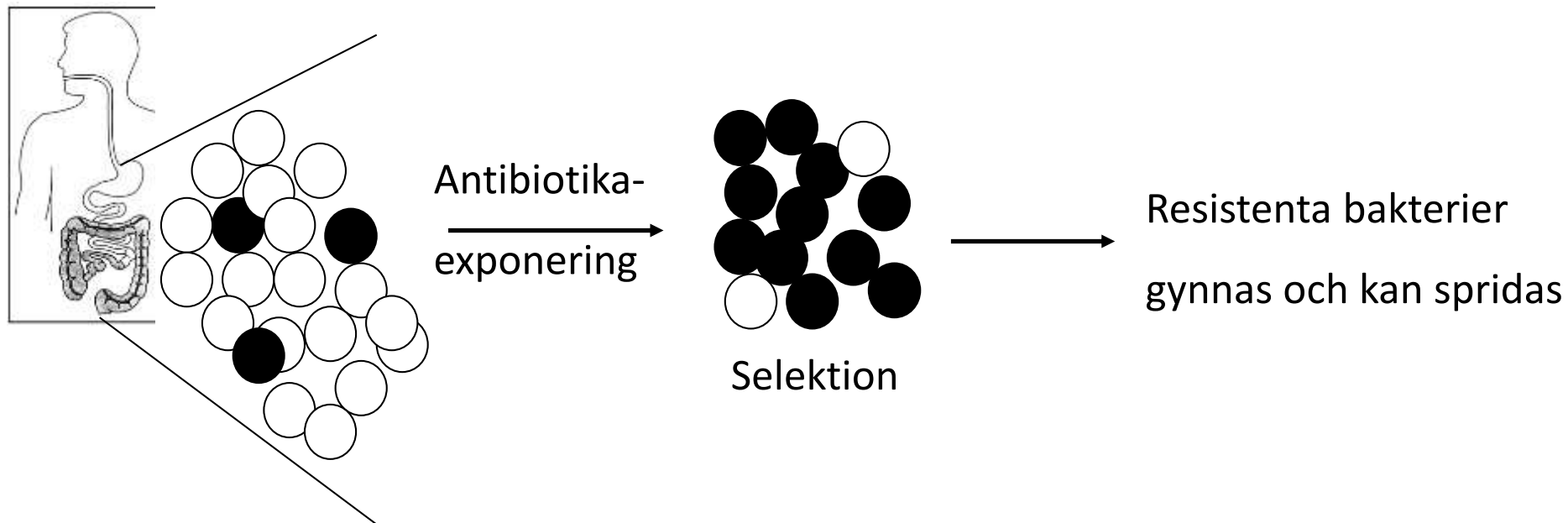
- 1946 första penicillinresistenta bakterierna

Försvårar behandlingen av bakterieinfektioner

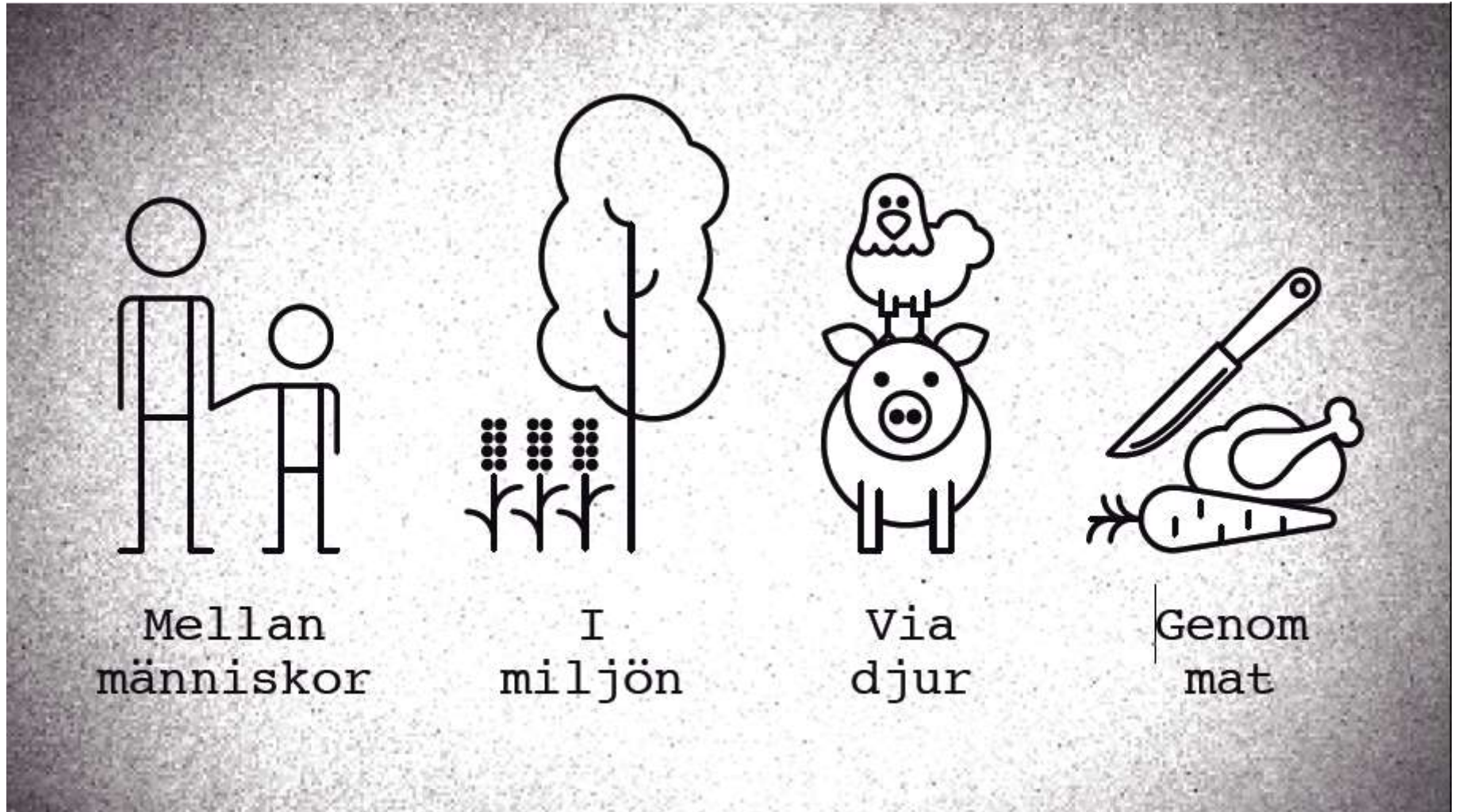
- Multiresistenta bakterier ("dödsbakterier")

Uppkomst av antibiotikaresistenta bakterier

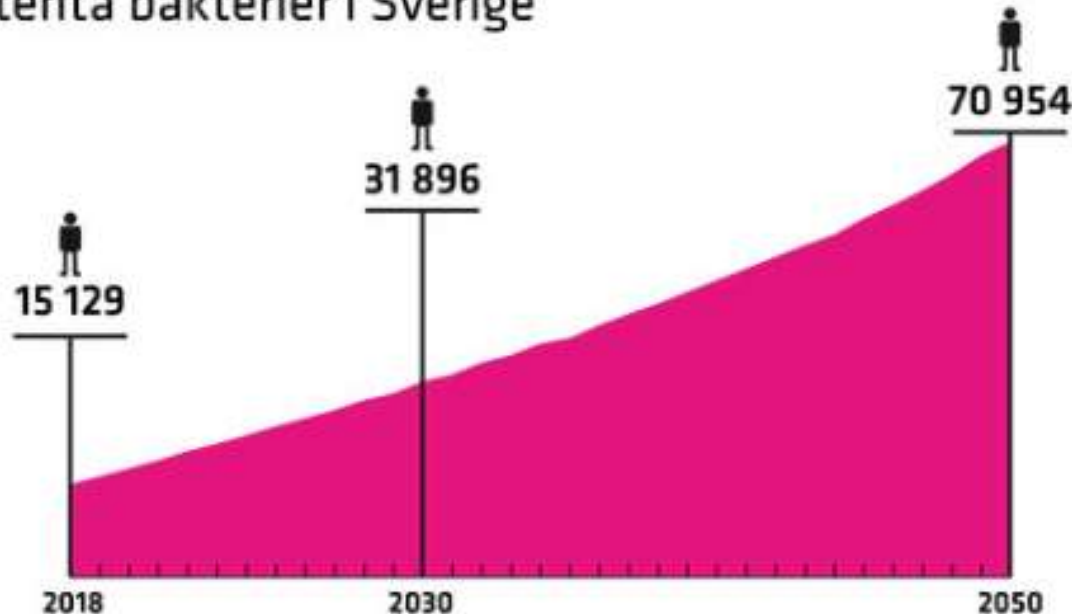

Spridning av resistenta bakterier

Ett hot mot folkhälsan

Så många kan drabbas av
resistenta bakterier i Sverige

*Siffrorna avser rapporterade fall av anmälningspliktig resistens.

Akkumulerad merkostnad för infektioner orsakade av resistenta bakterier
+4 miljarder kr till 2030 +16 miljarder kr till 2050

Ett GLOBALT hot mot folkhälsan

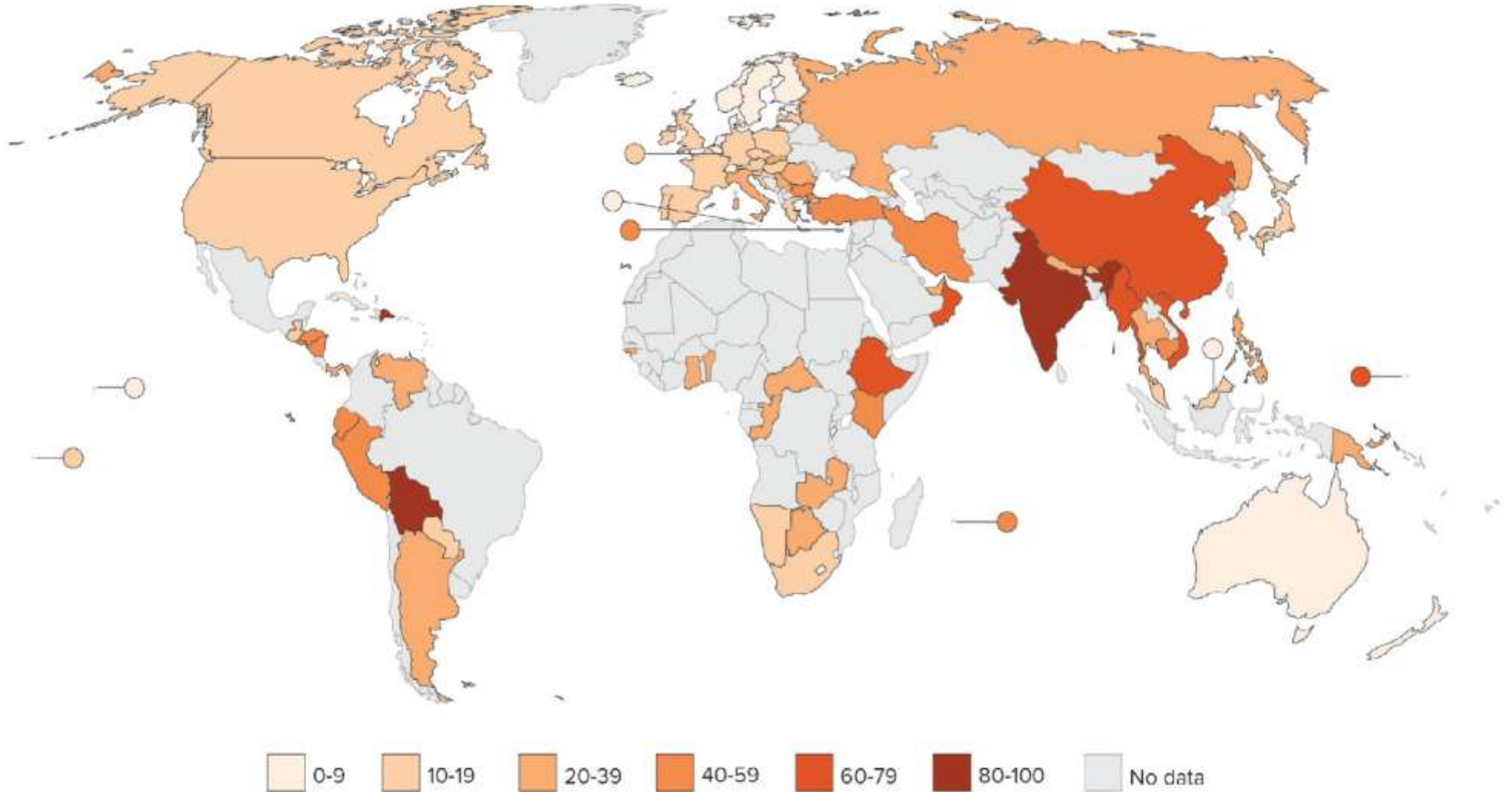

FIGURE 1-2: Percentage of extended-spectrum beta-lactamase producing *Escherichia coli**, by country (most recent year, 2011–2014)

Source: CDDEP 2015, WHO 2014 and PAHO, forthcoming

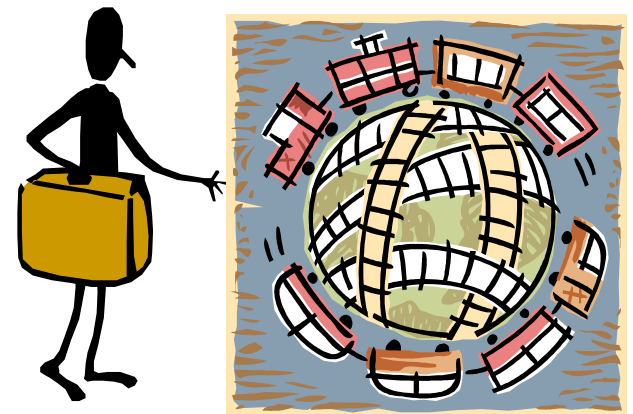
Uppkomst

- Antibiotikaanvändning

Spridning

- Trångboddhet
- Bristande hygien
- Resande
- Handel med djur och livsmedel
- Avloppsvatten, gödsel

Humans

Animals

One World, One Health

Environment

Antibiotika till lantbrukets djur

Antibiotikarester i mat

- Strikta regler
- Inga eller enstaka fynd i kontrollen

Spridning av antibiotikaresistens genom maten

- Resistenta tarmbakterier
- Resistensgener

Livsmedel som spridningsväg

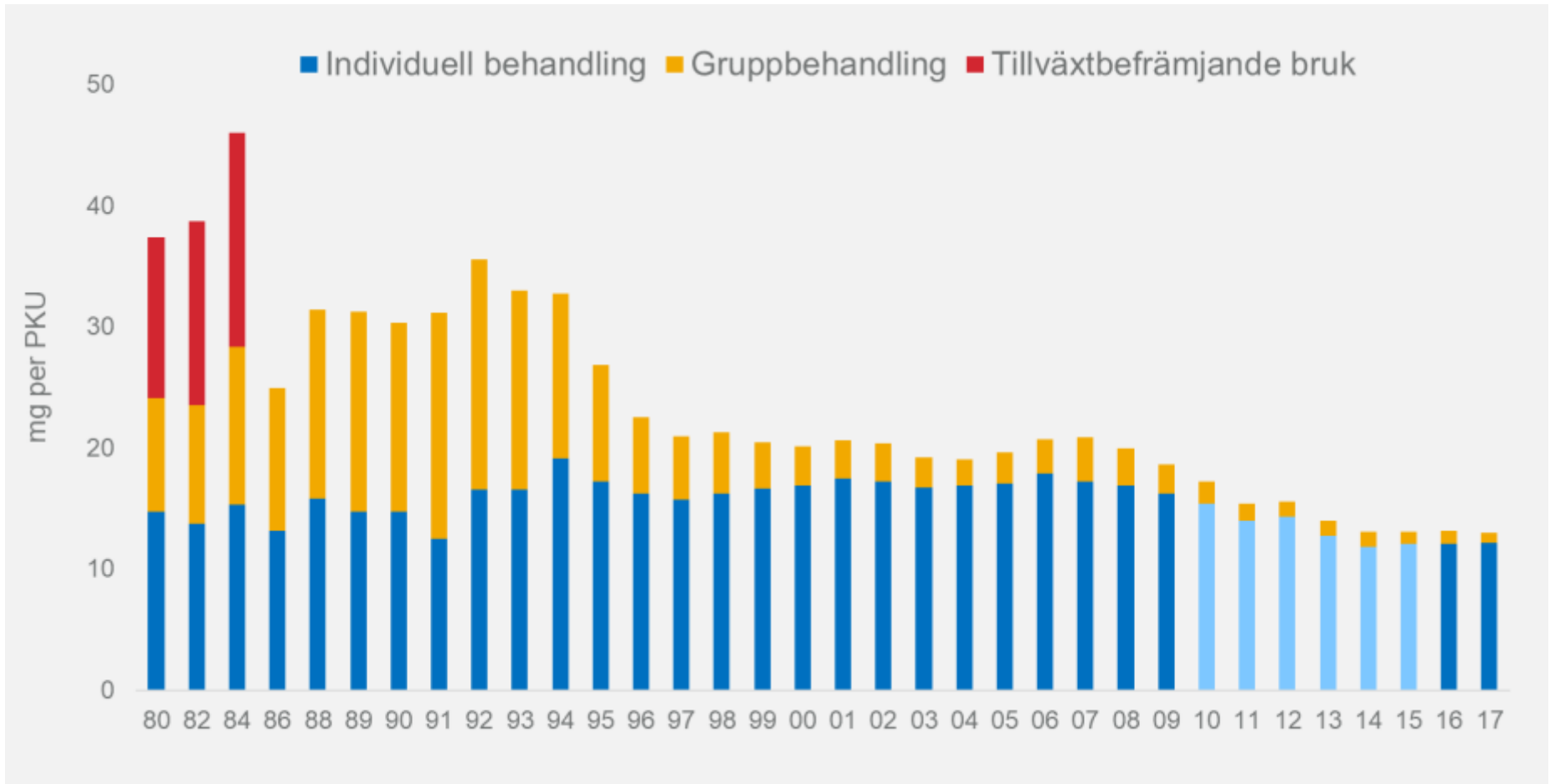
Potentiella risklivsmedel

- Rött kött och fågel
- Odlad fisk och skaldjur
- Bladgrönsaker
- Färska och torkade kryddor

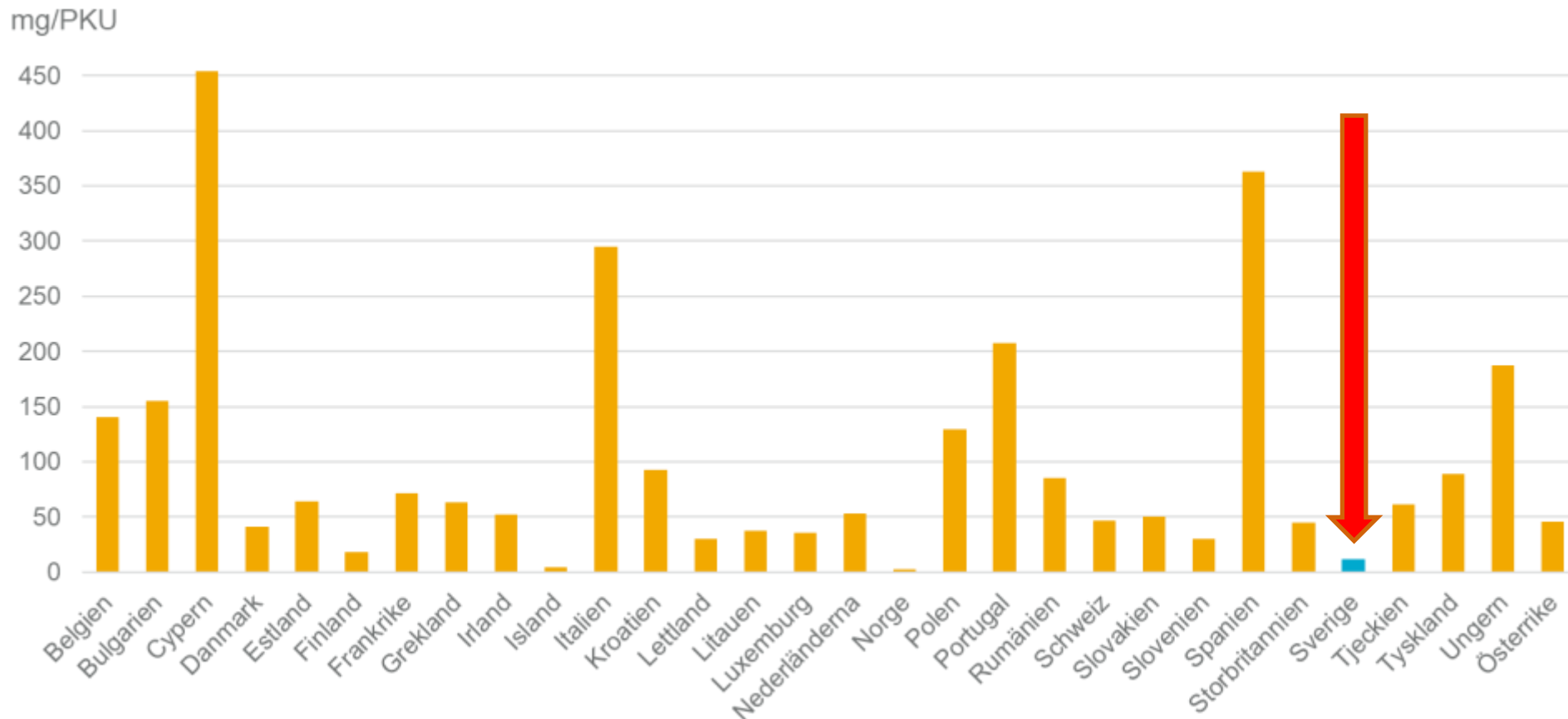
I Sverige sprids resistenta bakterier främst på andra sätt än genom mat. Ökad kunskap behövs.

Antibiotikaanvändning till djur i Sverige 1980-2017

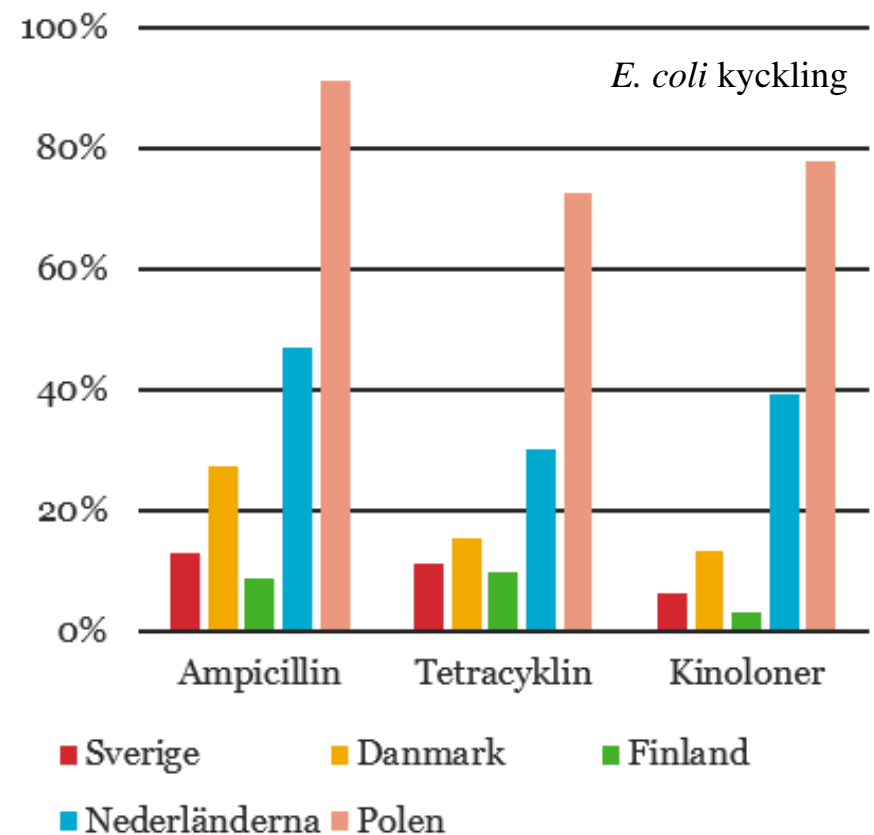
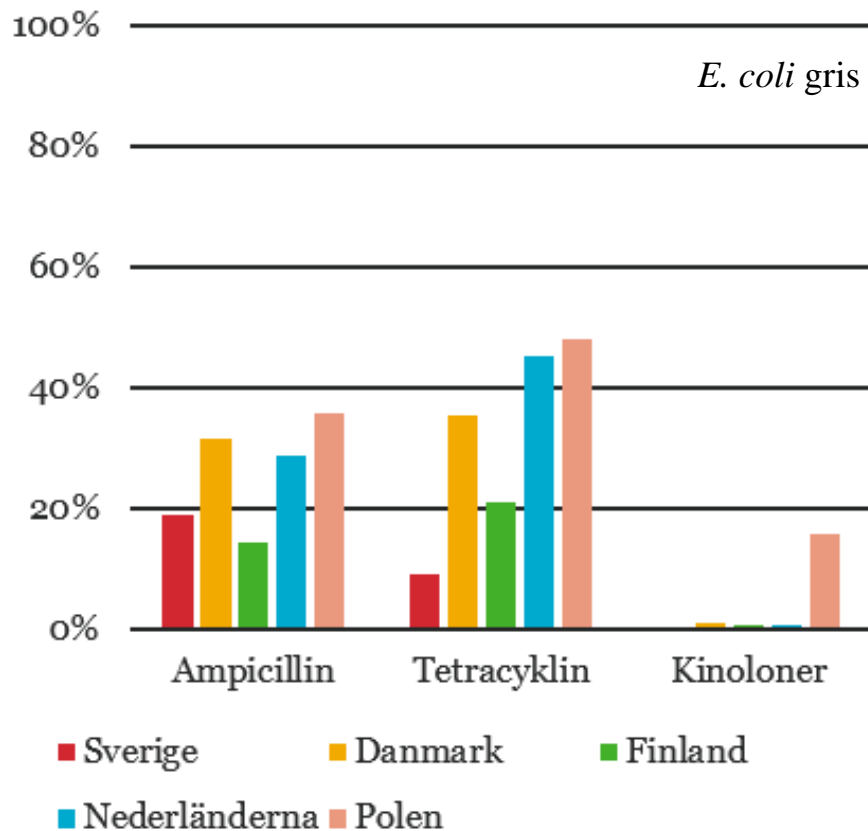
Figur. Försäljning av antibiotika för djur i Sverige uttryckt som mg aktiv substans per populationskorrektionsenhet (PKU). PKU motsvarar ungefär den sammanlagda levandevikten av djur i ett land i kilo. Data för 2010-2015 är osäkra på grund av ett visst bortfall.

Antibiotikaanvändning till djur inom EU 2016

Figur. Försäljning av antibiotika för livsmedelsproducerande djur 2016 uttryckt som mg aktiv substans per populationskorrektionsenhet (PKU). PKU motsvarar ungefär den sammanlagda vikten av levande djur i ett land, uttryckt i kilo. Måttet är trubbigt och därför ska siffrorna tolkas med försiktighet.

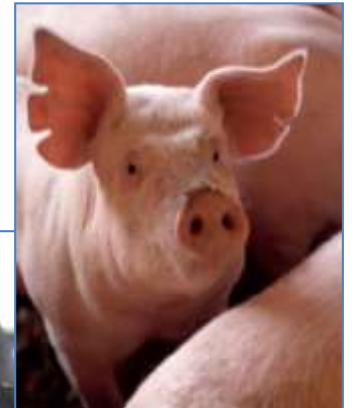
Resistensläget hos bakterier från djur i Sverige m.fl.

Figur. Resistens hos *E. coli*-bakterier från gris och kyckling. Data för gris är från 2017 (Sverige) respektive 2015 (övriga länder) medan data för kyckling är från 2016.

Förebyggande åtgärder från jord till bord

- Klok antibiotikaanvändning
- Förbättrad djurhälsa genom gott djurskydd och smittskydd
- System för övervakning och för att bekämpa smitta
- God livsmedelshygien

Vi alla kan bidra till att minska spridningen

Slutsatser

- Användning av antibiotika inom livsmedelsproduktionen gör att andelen resistenta bakterier ökar i samhället.
- Livsmedel är en spridningsväg för resistenta bakterier, men har sannolikt begränsad betydelse för resistensproblematiken inom sjukvården.
- Viktigt att fortsätta arbeta förebyggande och göra medvetna val - alla kan bidra!

